

се опълчава противъ сатанински „кукери и анахари“. Разбира се, нашата черква, както и западната, не е могла да изкорени съвсѣмъ този „бѣсовски“ обичай, остагъщи отъ който има и до днесъ тукъ-тамъ запазени.

Сжщественото у нашигѣ кукери е маската, която дава широкъ просторъ на тѣхната изобратателность. Маскитѣ прѣдставятъ глави на хора, домашни и диви животни, направени отъ разноцвѣтни парцали, кози кожи, къргуни, украсени съ кози рога, чушки, пера, мустаци, брада. Кукеригѣ се обличатъ или въ рунтави дрехи отъ кози кожи, или въ мжжки и женски стари дрехи. Отличителното въ кустюма сж голѣмигѣ звънци, накачени по пояса, гърбицата и прѣзрамкигѣ отъ липова кора. Тѣ носятъ въ ржцѣ тояга съ кука на края — клюнкъ, тояга съ топка на края — топузъ, дървена сабя, дървена пушка, а нѣкждѣ сжшинска пушка.

Фиг. I прѣдставя два кукера отъ с. Арапово, Карловска околия. Първиятъ е облѣченъ въ дрехи отъ черна козя кожа, на пояса му сж покачени звънци; маската му е направена отъ парцали и частъ отъ къргуна за самото лице, украсено съ дълга бѣла брада и мустаци, на челото сж прѣкачени два кози рога и нѣколко пера. Кукерътъ държи въ едната си ржка дървена сабя, а въ другата топузъ. Вториятъ е облѣченъ въ старъ женски сукманъ, обикновена мжжка антерия, прѣпасанъ съ липова кора, на която сж накачени звънци; прѣдъ раменетѣ си има сжщо липови прѣзрамки. Маската му е отъ черни парцали съ носъ отъ къргунена дръжка, бѣла брада и мустаци, на челото сжщо два кози рога и кокоши пера. Отпрѣдъ на гърдитѣ му е окачена кожа. Кукерътъ въ едната си ржка държи дървена сабя, а въ другата — дървена пушка.

Фиг. II прѣдставя два кукера отъ с. Мурено, радомирска околия. Първиятъ е облѣченъ цѣлъ въ сива козя кожа на главата си има два рога, на пояса звънци, а въ ржцѣтъ си сабя и топузъ. Вториятъ е съ обикновенни бѣли чешири, обърнатъ кожухъ, маска отъ черни парцали, накичена съ пера, черни мустаци и брада и втѣкната чушка за носъ; на пояса му висятъ звънци, а въ ржцѣтъ си държи дървена сабя и пушка.

Съ тая прѣмѣна се гиздятъ момцитѣ по селата. Тѣ отреждатъ помежду си, кои ще бждатъ кукери, кой свирачъ, кои ще носятъ торбитѣ съ подаръцигѣ — трохобери и кой ще бжде бабата или майката, главатаръ на цѣлата куда (чета). Бабата, облѣчена въ вехти женски дрехи, има хурка и врѣтено, за да прѣде; тя нѣма маска, звънци, гърбица, прѣзрамки, клюнкъ топузъ и дървена сабя. Кукеригѣ се подчиняватъ на нейнитѣ заповѣди. Рано на Куковдень, понедѣлникъ слѣдъ сирни заговѣзни, или пѣкъ прѣзъ сирната недѣля кукеригѣ, облѣчени и натѣкмени, както трѣбва, трѣгватъ поотдѣлно изъ селото и когото срѣщнатъ закачатъ съ клюнка, за да даде бакшишъ. Прѣдъ обѣдъ момитѣ не смѣятъ да излизатъ изъ кжщи, за да не ги закачи нѣкой кукеръ. Подиръ обѣдъ пѣкъ кукеригѣ трѣгватъ за-дружно отъ кжша въ кжща, играятъ хоро, заловени помежду си съ клюнковетѣ, а бабата прѣде. Голѣмъ берекегъ ще има кжщата прѣзъ